

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

Tuuletraal OÜ
Pihlaka tn 12-1
70303 Viljandi vald, Leie küla
Viljandi maakond

Teie: 01.03.2020

Meie: 21.09.2020 nr 16-7/19-3332-018

Tuuletraal OÜ ettepanekutest seoses meretuulepargiga

Pöördusite Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (edaspidi TTJA) poole 01.03.2020 (kiri TTJA dokumendiregistris registreeritud 12.03.2020 numbriga 16-7/19-3332-007) ning teavitasite kavatsusest esitada muudatus Vabariigi Valitsuse 19.12.2019 korraldusega nr 313 algatatud Tuuletraal OÜ kavandatava meretuulepargi hoonestusloa taotlusele keskkonnamõju hindamise programmi koostamise käigus. Muudatus on tingitud asjaolust, et TTJA algatas 15.03.2019 otsusega nr 16-7/18-1251-033 hoonestusloa menetluse Easternlightestonia OÜ kiudoptilise sidekaabli rajamiseks ning Tuuletraal OÜ meretuulepargi ja Easternlightestonia OÜ kiudoptilise sidekaabli asukohad kattuvad.

Vabariigi Valitsuse 19.12.2019 korralduse nr 313 „Hoonestusloa menetluse ja keskkonnamõju hindamise algatamine“ kohaselt on Tuuletraal OÜ meretuulepark kavandatud 76 tuuliku ja 1 alajaamaga. Lisaks tuulikutele on sama korraldusega algatatud hoonestusloa menetlus ka 31 rannakarbikasvatuse ala rajamiseks, mis hakkaksid paiknema tuulepargiga samal alal. Vabariigi Valitsuse 19.12.2019 korralduse nr 313 punktis 3.7 on seatud tingimuseks, et tuulikute kavandamisel tuleb lähtuda Eesti Kaitseväe seatud kõrguspiirangutest. Eesti Kaitsevärgi seadis kõrguspiirangud 17.02.2017 kuna kõrgemad tuulikud võivad häirida õhuseireradarite tööd.

Oma 01.03.2020 kirjas selgitasite muuhulgas, et Tuuletraalil kui arendajal on valmisolek finantseerida täielikult või osaliselt ning paigaldada Eesti kaitsevõime jaoks uus NATO nõuete kohane õhuseireradar Tuuletraal OÜ tuulepargi alajaama kohale, mis võimaldaks kasutusele võtta kõrgemad tuulikud, kui Vabariigi Valitsuse 19.12.2019 korraldusega nr 313 on ette nähtud. Lisaks märkisite, et arendajal on valmisolek radari elektrivarustuse tagamiseks ja lahendada hooldava personali transport maismaa ja objekti vahel.

Keskkonnamõju hindamise programmi koostamise käigus esitatav muudatus hõlmaks endas tuulikute uut paigutust, jättes tuulikute arvu samaks (76 tuulikut ja 1 alajaam) ja vähendades 10.06.2013 taotluses märgitud koormatavat ala. Samuti märkisite, et tuulikute paigutuses arvestatakse 25 km visuaalse puhvriga rannajoonest ning tuulikute ridade koondumisega Ruhnu ja Kihnu mereseireradarite suhtes. Tuulikute rootori diameetriks on arvestatud perspektiivselt 250 m, mis annaks tuuliku kogukõrguseks 275 - 280 m merepinnast.

Kuna oma pöördumises selgitasite, et arendaja on valmis rahastama täiendava radari ostu, kuid TTJA-l ei ole pädevust anda seisukohta võimaliku radari soetamise küsimustes, pöördusime 18.03.2020 kirjaga nr 16-7/19-3332-008 nii Rahandusministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Siseministeeriumi, Veeteede Ameti kui ka Lennuameti poole, et välja selgitada, kas riik saab aktsepteerida teie poolt pakutud lahendust ja kuidas oleks Teie pakutu võimalik ellu viia.

Lennuametil ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil vastuväiteid ei olnud. Veeteede Ametil vastuväiteid ei olnud, kuid nad palusid edasises KMH menetluses hinnata tuulikute paigutuse ja kõrguse mõju ka veeliiklusele.

Kaitseministeerium vastas TTJA-le 06.04.2020 kirjaga nr 12-4/20/980, milles selgitas, et Teie 01.03.2020 esitatud materjalide kohaselt ületaks muudetavate elektrituulikute kõrgus senist Eesti Kaitseväe seatud kõrguspiirangut enam kui 100 m, mistõttu ei saa Kaitseministeerium ilma tuuleparki kompenseerivate meetmeteta nõustuda elektrituulikute kõrguse kasvuga. Samas viitas Kaitseministeerium Teile 27.03.2020 edastatud kirjale nr 12-3/20/782, milles on selgitatud, et Teie ettepanekus pakutud asukoht on radari jaoks ebasobilik, kuna tuulikud oleksid radarile liiga lähedal ja tekitaksid sellele häiringuid. Samuti selgitas Kaitseministeerium, et riigil ei ole hetkel vajadust lisaradari järele, mistõttu ei näe Kaitseministeerium võimalust tuulepargi mõjutusi kompenseeriva radari elutsükli kulude katmiseks. Isegi kui arendaja kompenseeriks osaliselt või täielikult kõrgemate elektrituulikute rajamiseks vajaliku õhuseireradari soetamiskulud ning selle hooldamiseks vajaliku personali maismaalt tuulepargi alajaama peal paikneva radari juurde transportimise kulu, siis ministeeriumi kanda jääksid taristukulud ning radariga seotud püsikulud, mis tervikuna moodustaksid ligikaudu poole radari soetusmaksumusest.

Ühtlasi märkis Kaitseministeerium, et esitatud ettepanek nõuab riigilt väga selge seisukoha kujundamist, mis puudutab erainvestori kaasamist riigi enda ülesannete täitmisesse, mis on seotud riigi tuumikfunktsioonidega. Vastavate tegevustega on küll alustatud, kuid käesolevaks hetkeks pole välja töötatud täpseid meetmeid ning regulatsioone erainvestorite kaasamiseks riiklikesse tegevustesse. Seetõttu ei näe Kaitseministeerium hetkel võimalust ettepanekus esitatud radarkattele tekitatud negatiivsete mõjude kompenseerimiseks erainvestori poolt.

Rahandusministeerium vastas 18.08.2020 kirjaga nr 15-1/1942-6 ning selgitas, et riigil on võimalik kaasata erainvestoreid avaliku- ja erasektori partnerluse ehk PPP kaudu. Selle põhimõtteks on, et erasektori üksus ehitab või soetab spetsiaalselt antud projekti eesmärgil loodava vara ja osutab kokkulepitud ulatuses ja kvaliteediga teenuseid, kus avaliku sektori üksus on põhiliseks erasektori üksuse poolt osutatavate teenuste ostjaks või huvitatud teenuse osutamisest. Seega oleks radari soetamine erainvestorite abiga võimalik, kui selle soetamise vajadust on riik ette näinud või selline vajadus tuleneks erinevatest arengukavadest. Kaitseministeerium on aga oma 27.03.2020 kirjas nr 12-3/20/782 välja toonud asjaolu, et lisaradari vajadus hetkel puudub ning radari elutsükli kulused pole seetõttu ka riigieelarvesse planeeritud. Sellest tulenevalt ei näe Kaitseministeerium võimalust tuulepargi mõjutusi kompenseeriva radari elutsükli kulude katmiseks ning valdkonna eest vastutav ministeerium ei pea nende kulude eelarvesse planeerimist ka vajalikuks.

Eeltoodust tulenevalt ei ole lubatud Tuuletraal OÜ poolt 10.06.2013 taotlusega taotletud tuulepargi tuulikute kõrguste muutmine, kuna see läheks vastuollu Eesti Kaitseväe seatud kõrguspiirangutega. Kuna Tuuletraal OÜ planeeritavat tuulepargi ala hakkaks läbima

Easternlightestonia OÜ kiudoptiline sidekaabel, tuleb Tuuletraal OÜ tuulikute asukohtade võimalikku paiknemist ja sellest tulenevaid mõjusid (sh mõju riigi julgeolekule) hinnata KMH käigus.

TTJA pädevuses ei ole anda seisukohta võimaliku radari soetamise küsimustes. Vajadusel palun lisainfo ja selgituste saamiseks pöörduda vastutavate ministeeriumide poole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kati Tamtik

ehitusosakonna juhataja

Liis Piper 6672151

Liis.Piper@ttja.ee